

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta - Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: **Kreativita a produkce hudby: Porovnání efektu hudební improvizace s efektem hraní z not na divergentní myšlení**

Autorka: Bc. Barbora Pavlíková

Oponent: Mgr. Ondřej Pešout, Ph.D.

Katedra Psychologie, FF UK

PŘÍNOS. Tato diplomová práce porovnála divergentní myšlení u hudebníků na hrací nástroj. Konkrétně zjišťovala bezprostřední vliv jejich dvacetiminutového improvizovaného hraní se hraním z not po stejně dlouhou dobu. Práce s uvedením konkrétních limitů ukázala, že ani jeden typ hraní na hudební nástroj nemá bezprostřední vliv na divergentní myšlení hudebníků.

CÍLEM předložené práce bylo zjistit vliv improvizovaného hraní na hudební nástroj a srovnat ho s vlivem s hraním z not na divergentní myšlení zkušených hudebníků. Práce se do značné míry snažila replikovat výzkumnou studii autorů Lewis a Lovatt (2013), kteří objevili větší efekt improvizovaného hraní na divergentní myšlení.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE předložená práce obsahuje 106 stran včetně všech jejích náležitostí (seznamu literatury, seznamu grafů, seznamu tabulek, seznamu obrázků, abstraktu, obsahového přehledu, a titulní strany). Práce je přehledně rozdělena do čtyř teoretických a čtyř empirických kapitol, opatřených samostatným úvodem a závěrem. Práce následuje APA normu, kterou dodržuje.

V TEORETICKÉ ČÁSTI autorka vyjasňuje problematiku konceptualizace kreativity a jednotlivých faktorů, korelátů a metod, jimiž se kreativita měří. Velmi oceňuji kapitoly, které se věnují konkrétním metodám měření kreativity. Popis významu hudby v kreativitě je zajímavým osvěžením a autorka zde popisuje poutavé souvislosti z empirických studií. Zde by ještě pomohlo více detailněji popsat seminální studie (Karakelle, 2009, Lewis a Lovatt, 2013; Medonca & Wallace 2005), na kterých autorčina práce staví. Studie Lewise a Lovatta zde je popsána, nicméně zde chybí vypíchnutí důležitých detailů týkajících se vzorku, podmínek studie a podrobnějšímu rozebrání jejich výsledků.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autorka popisuje záměr své studie, který pěkně přehledně rozkládá do výzkumných otázek a hypotéz, a dále navazuje popisem výzkumného souboru, měření, procedurou, analýzou, výsledky a diskuzí. Velmi jsem ocenil podrobný popis hodnocení testu divergentního myšlení, tedy jeho konkrétní formy *Alternative uses test* (AUT), při kterém autorka postupovala metodicky, systematicky a vše přehledně popsala. Dále se mi líbil podrobný popis procesu sběru dat a experimentu, nicméně jsem nezaznamenal, jakým způsobem byly participanti přiděleni do skupin – improvizující a hráči z not. Osobně mě dále mátló pár metodologických rozhodnutí, které zde nebudu vypisovat, nicméně věřím, že se k nim při zodpovězení níže uvedených otázek během obhajoby dostaneme.

Autorka dále výsledky důsledně a systematicky analyzuje a v diskuzi na tuto analýzu navazuje důkladnou interpretací i s přihlédnutím k rozdílům jejich výsledků a již uskutečněných studií. V rámci svého zadání autorka výzkumné cíle splnila, a proto práci **DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ** a z důvodu určitých nejasností ohledně jednotlivých metodologických rozhodnutí hodnotím **VELMI DOBŘE**.

U obhajoby by mělo zaznít na základě čeho byl vybrán očekávaný effect size 0,8. Dále se autorka může zaměřit na to proč zvolila jednotlivé měřicí a statistické metody. Jaká další vysvětlení kromě těch uvedených v práci mohou existovat pro její výsledky? A nakonec jakými postupy mohl být počet těchto vysvětlení pro tyto výsledky redukován?

V Klecanech, 20. května 2024

Mgr. Ondřej Pešout, PhD.